

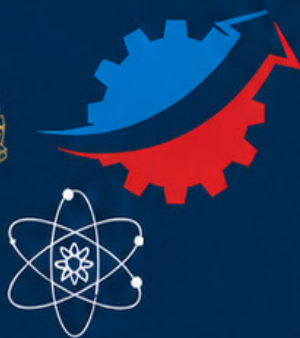
MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

2026-YIL

IYUL/7-SON, III-QISM

Milliy nashrlar

OAK: <https://oak.uz/pages/4802>

05.00.00 – Texnika fanlari

08.00.00 – Iqtisodiyot fanlar

Google
Scholar

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

OpenAIRE

ISSN: 3060-463X

РЭУ.РФ
РОССИЙСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ Г.В. ПЛЕХАНОВА
ФИЛИАЛ В Г. ТАШКЕНТЕ

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr, 2026-yil, iyul.

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afforovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalendar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

Yusupov Maxamadamin Abduxamidovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor

Kalonova Moxigul Baxritdinovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor.

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Norboyev Odil Abrayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Pardaev Umidjon Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Iqtisodiyot fanlari doktori (DSc)

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
- 05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
- 05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
- 05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
- 05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
- 05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
- 05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
- 05.01.07 – Matematik modellash
- 05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
- 05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
- 05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
- 05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
- 05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
- 05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
- 05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
- 05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
- 05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
- 05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
- 05.08.06 – "G'ildirakli va gusenisali mashinalar va ularni ishlatish" (texnika fanlari)
- 05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
- 05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
- 10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
- 10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
- 08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 – Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 – Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 – Marketing
- 08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 – Menejment
- 08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK
Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

O'ZBEKISTONDA KREDIT BOZORINI RIVOJLANTIRISH TENDENSIYALAR VA ISTIQBOLLAR.....	9
Javlanova Shaxnoza Djaloliddinova	
TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN AYOLLAR TADBIRKORLIGINI MOLIYALASHTIRISH AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH.....	14
Babaraimova Gulmira Zakirovna	
MILLIY IQTISODIYOTGA XORIJIY INVESTITSİYALARNI JALB QILISHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	20
Fazliyev Farrux Faxriddinovich	
TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA TIJORAT BANKLARI KREDIT PORTFELINI BOSHQARISH SAMARADORLIGINI EKONOMETRIK BAHOLASH	26
Jo'rayev Eldor Berdibekovich	
ELEKTROTEXNIKA SANOATI KORXONALARINING RAQOBATBARDOSHLIK IMKONIYATLARI.....	32
Bahodirov Jahongir Bahodir o'g'li	
SANOAT KORXONALARINING RAQAMLI TRANSFORMATSIYA DARAJASINI BAHOLASH VA UNING MOLIYAVIY-IQTISODIY KO'RSATKICHLARGA TA'SIRINI EKONOMETRIK MODELASHTIRISH	37
Omanov Behzod, Hoshimjonov Ahrorjon	
MINTAQAVIY INVESTITSIYA JARAYONLARINING HUDUDIY VA TARMOQ TARKIBINI BAHOLASH: DINAMIK TENDENSIYALAR VA NOMUTANOSIBLIK.....	43
Qodirqulov Xumoyun Mirzo Voxid o'g'li	
HUDUDLARGA XORIJIY INVESTITSİYALARNI JALB ETISHNING ZAMONAVIY MEXANIZMLARI	48
Umaraliyev Sanjar Sultonaliyevich	
ANALYSIS OF EXISTING MARKETING INSTRUMENTS FOR THE PROMOTION OF UNIVERSITY EDUCATIONAL SERVICES: STAGE REACH, THE COST-EFFICIENCY INVERSION, AND THE ABSORPTIVE CAPACITY CONSTRAINT	53
Shuhrat Bahodir o'g'li Umarov	
WORKLOAD MANAGEMENT AS A MECHANISM FOR ENHANCING ACADEMIC STAFF PERFORMANCE IN HIGHER EDUCATION.....	65
Sultonboyeva Munira, Sultanova Kamila	
XIZMATLAR SEKTORIDA BOSHQARUV SAMARADORLIGINI KOMPLEKS BAHOLASH METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISH.....	73
Tursunova Shahlo Sayfillayevna	
SUN'IY INTELLEKT VA TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORT RAQOBATBARDOSHLIGI	79
Madrahimova Onajon Javlon qizi	
MINTAQAVIY INVESTITSİYALARINING KAMBAG'ALLIKKA TA'SIRINI UZATISH MEXANIZMLARI	83
Nabiyev Olimjon Abdusalomovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT VA AUDIT.....	90
Yariyev Sherzod Shukurjanovich	
GIDROENERGETIKA INVESTITSİYALARINI MOLIYALASHTIRISH MANBALARINI DIVERSIFIKATSIYA QILISHNING ASOSIY YO'NALISHLARI.....	94
Xusanov Shaxbozbek Shuxratjon o'g'li	
KORXONALARDA RAQAMLI BOSHQARUV INFRATUZILMASINING RIVOJLANISH DARAJASI TAHLILI .	100
Anvarova Lobarxon Sherzod qizi	
TIJORAT BANKLARIDA INVESTITSION LOYIHALARNI MOLIYALASHTIRISH SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING ZAMONAVIY MEXANIZMLARI.....	108
Ochilov Shoxrux Ne'matulla o'g'li	

TIJORAT BANKLARIDA INVESTITSION LOYIHALARNI MOLİYALASHTIRISH SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING ZAMONAVIY MEXANIZMLARI

Ochilov Shoxrux Ne'matulla o'g'li

Raqamli iqtisodiyot va agrotehnologiyalar universiteti mustaqil tadqiqotchisi

E-mail: ochilov431@gmail.com

Annotatsiya. Mazkur maqolada tijorat banklarida investitsion loyihalarni moliyalashtirish samaradorligini oshirishning zamonaviy mexanizmlari ilmiy-amaliy jihatdan tahlil qilindi. Keng ko'lamli investitsiya dasturlari, sanoatni modernizatsiya qilish, infratuzilma va energetikani rivojlantirish bank tizimi oldiga faqat an'anaviy garovga asoslangan kreditlash orqali hal etib bo'lmaydigan vazifalarni qo'yimoqda. Tadqiqotning maqsadi — investitsion loyihalarni moliyalashtirishning zamonaviy mexanizmlarini aniqlash va ularni O'zbekiston Respublikasi tijorat banklarida qo'llash yo'nalishlarini asoslash. Maqolada tahlil va sintez, qiyosiy va tarkibiy tahlil, tizimli yondashuv hamda ilmiy manbalar va O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki statistik ma'lumotlarini umumlashtirish usullari qo'llanildi.

Tadqiqot natijalari kredit portfelining barqaror o'sishiga qaramay, investitsion kreditlash samaradorligi uzoq muddatli resurslar tanqisligi, xorijiy valyutadagi kreditlar ulushining yuqoriligi va garovga asoslangan yondashuvning ustunligi bilan cheklanayotganini ko'rsatdi. Loyihaviy moliyalashtirish, sindikatlashgan va xalqaro moliya institutlari bilan birgalikda kreditlash, davlat-xususiy sheriklik, «yashil» moliyaviy vositalar hamda loyihalarni baholash va monitoring qilishning raqamli texnologiyalarini uyg'un qo'llash eng yuqori samara berishi asoslab berildi.

Kalit so'zlar: investitsion loyiha, tijorat banki, loyihaviy moliyalashtirish, sindikatlashgan kredit, davlat-xususiy sheriklik, «yashil» moliyalashtirish, raqamli scoring, moliyalashtirish samaradorligi.

Аннотация. В данной статье с научно-практической точки зрения проанализированы современные механизмы повышения эффективности финансирования инвестиционных проектов в коммерческих банках. Реализация масштабных инвестиционных программ, модернизация промышленности, развитие инфраструктуры и энергетики ставят перед банковской системой задачи, которые невозможно решить исключительно посредством традиционного кредитования, основанного на залоге обеспечения. Цель исследования заключается в определении современных механизмов финансирования инвестиционных проектов и обосновании направлений их применения в коммерческих банках Республики Узбекистан. В статье использованы методы анализа и синтеза, сравнительного и структурного анализа, системный подход, а также методы обобщения научных источников и статистических данных Центрального банка Республики Узбекистан.

Результаты исследования показали, что, несмотря на устойчивый рост кредитного портфеля, эффективность инвестиционного кредитования ограничивается дефицитом долгосрочных ресурсов, высокой долей кредитов в иностранной валюте и преобладанием подхода, основанного на залоге обеспечения. Обосновано, что наибольший эффект может быть достигнут посредством комплексного применения проектного финансирования, синдицированного кредитования и совместного кредитования с международными финансовыми институтами, государственно-частного партнёрства, «зелёных» финансовых инструментов, а также цифровых технологий оценки и мониторинга проектов.

Ключевые слова: инвестиционный проект, коммерческий банк, проектное финансирование, синдицированный кредит, государственно-частное партнёрство, «зелёное» финансирование, цифровой скоринг, эффективность финансирования.

Abstract. This article provides a scientific and practical analysis of modern mechanisms for improving the efficiency of investment project financing in commercial banks. Large-scale investment programs, industrial modernization, and the development of infrastructure and the energy sector pose challenges to the banking system that cannot be addressed solely through traditional collateral-based lending. The purpose of the study is to identify modern mechanisms for financing investment projects and to substantiate the directions for their application in commercial banks of the Republic of Uzbekistan. The study employs methods of analysis and synthesis, comparative and structural analysis, a systematic approach, as well as methods for generalizing scientific sources and statistical data from the Central Bank of the Republic of Uzbekistan.

The results indicate that, despite the steady growth of the loan portfolio, the efficiency of investment lending is constrained

by a shortage of long-term resources, a high share of foreign-currency loans, and the predominance of a collateral-based approach. It is substantiated that the greatest effect can be achieved through the integrated application of project finance, syndicated and co-financing with international financial institutions, public-private partnerships, green financial instruments, and digital technologies for project assessment and monitoring.

Keywords: investment project, commercial bank, project finance, syndicated loan, public-private partnership, green finance, digital scoring, financing efficiency.

KIRISH

Iqtisodiyot rivojlanishining hozirgi bosqichida investitsiyalar tarkibiy o'zgarishlar, ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish va barqaror iqtisodiy o'sishni ta'minlashning asosiy omili hisoblanadi. O'zbekiston Respublikasida 2022–2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi va bank tizimini isloh qilish strategiyasida mustahkamlangan keng ko'lamli investitsiya siyosati amalga oshirilmoqda. Ushbu hujjatlarga muvofiq tijorat banklariga jamg'armalarni uzoq muddatli investitsiyalarga aylantirishning asosiy kanali roli yuklatilgan [15; 16]. Shu bilan birga, yirik sanoat, energetika va infratuzilma loyihalarini amalga oshirish katta hajmdagi uzoq muddatli kapitalni hamda risklarni baholash va taqsimlashda tubdan yangi yondashuvlarni talab etadi.

Asosan qarz oluvchining moliyaviy holati va garov ta'minotining yetarliligini baholashga asoslangan an'anaviy bank investitsion kreditlash modeli zamonaviy investitsion loyihalarning xususiyatlarini to'liq hisobga olishni talab etadi. Mazkur yondashuv kredit tarixi va likvid garovga ega bo'lmagan yangi loyihalarni moliyalashtirish imkoniyatlarini cheklashi, risklarning alohida banklar balansida jamlanishiga olib kelishi hamda loyihaning o'z pul oqimlarini chuqur ekspertiza qilish imkoniyatlarini qisqartirishi mumkin. Natijada banklar uchun muammoli qarzдорlikni boshqarish, korxonalar uchun esa qarz mablag'larining qiymati va muddatlarini maqbullashtirish masalalari dolzarb bo'lib qolmoqda.

Investitsion loyihalarni moliyalashtirish samaradorligini oshirish imkonini beruvchi zamonaviy mexanizmlar — loyihaviy moliyalashtirish, sindikatlashgan va xalqaro moliya institutlari bilan birgalikda kreditlash, davlat-xususiy sheriklik, «yashil» va barqaror moliyaviy vositalar hamda loyihalarni tahlil qilish va monitoring qilishning raqamli texnologiyalarini o'rganish alohida dolzarblik kasb etmoqda. Jahon tajribasi aynan ushbu mexanizmlarning uyg'unligi investitsion kreditlash hajmini kengaytirish bilan birga kredit portfeli sifatini saqlab qolishni ta'minlashini ko'rsatmoqda.

Shu munosabat bilan mazkur tadqiqot tijorat banklarida investitsion loyihalarni moliyalashtirishning zamonaviy mexanizmlarini ilmiy-nazariy jihatdan tahlil qilishga qaratilgan bo'lib, O'zbekiston Respublikasi banklarining investitsion faoliyati samaradorligini oshirishga xizmat qiluvchi xulosa va amaliy takliflarni ishlab chiqishni maqsad qiladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Tijorat banklari tomonidan investitsion loyihalarni moliyalashtirish muammosi korporativ moliya nazariyasi, bank menejmenti va moliyaviy vositachilik nazariyasi doirasida keng o'rganilmoqda. Moliyaviy vositachilik nazariyasiga ko'ra, banklar jamg'armalarni investitsiyalarga aylantirishda axborot va tranzaksion xarajatlarni kamaytiruvchi institutlar sifatida qaraladi [9]. Kapital tuzilmasi va investitsiyalarni moliyalashtirish qiymatini tahlil qilishning fundamental asoslari F. Modilyani va M. Miller tomonidan yaratilgan bo'lib, ular mukammal bozor sharoitida loyiha qiymati moliyalashtirish usuli bilan emas, balki uning pul oqimlari bilan belgilanishini isbotlaganlar [7]. Biroq keyingi tadqiqotlar real iqtisodiyotda soliqlar, bankrotlik xarajatlari va axborot asimmetriyasi sababli moliyalashtirish manbasini tanlash investitsiyalar samaradorligiga sezilarli ta'sir ko'rsatishini ko'rsatdi.

Bank kreditlashining cheklovlarini tushunishga J. Stiglits va E. Vays katta hissa qo'shganlar. Ular axborot asimmetriyasi sharoitida banklar kreditni ratsionlashtirishga murojaat qilishini, foiz stavkasining oshishi esa qarz oluvchilar tarkibi sifatini yomonlashtirishini asoslab berganlar [10]. S. Mayers va N. Majluf moliyalashtirish manbalari iyerarxiyasi nazariyasida menejerlar va investorlar o'rtasidagi axborot uzilishi tufayli tashqi kapital firmalar uchun ichki kapitalga nisbatan qimmatroq ekanini ko'rsatganlar [8]. Ushbu xulosalar investitsion loyihalarda axborot shaffofligini oshirish va risklarni ishtirokchilar o'rtasida samarali taqsimlashga xizmat qiluvchi mexanizmlarning muhim ahamiyatini ko'rsatadi.

Loyihaviy moliyalashtirish nazariyasi va amaliyoti B. Esti, E. Yeskomb, S. Gatti va J. Finnerti asarlarida eng to'liq yoritilgan [3; 4; 5; 12]. Mualliflar loyihaviy moliyalashtirishni yuridik jihatdan alohida loyiha kompaniyasini tashkil etish sifatida ta'riflaydilar. Bunda uning qarz majburiyatlari asosan loyiha pul oqimlari hisobidan qoplanadi, risklar esa shartnomalar tizimi asosida homiyar, kreditorlar, pudratchilar, mahsulot xaridorlari va davlat o'rtasida taqsimlanadi. B. Esti bunday tuzilma agentlik xarajatlarini kamaytirishini va alohida homiy

balansi ko'tara olmaydigan yirik aktivlarni moliyalashtirish imkonini berishini ta'kidlaydi [3].

Investitsion loyihalar samaradorligini baholashning metodologik asoslari R. Breyli, S. Mayers, F. Allen va A. Damodaran ishlarida bayon etilgan bo'lib, ular investitsion qarorlar qabul qilishda sof joriy qiymat (NPV), ichki daromadlilik me'yori (IRR) va sezgirlik tahlili ko'rsatkichlarining ustuvorligini asoslaganlar [1; 2]. Bank amaliyotida ushbu ko'rsatkichlar qarzga xizmat ko'rsatishni qoplash koeffitsiyentlari (DSCR, LLCR) va riskka moslashtirilgan daromadlilik ko'rsatkichlari (RAROC) bilan to'ldiriladi. Investitsion kreditlash risklarini tartibga solishda Bank nazorati bo'yicha Bazel qo'mitasi standartlari muhim o'rin tutadi. Ular ixtisoslashgan kreditlashni, jumladan, loyihaviy moliyalashtirishni baholash yondashuvlarini belgilaydi [11].

So'nggi yillarda ilmiy adabiyotlarda va xalqaro tashkilotlar hujjatlarida barqaror («yashil») moliyalashtirish va bank faoliyatini raqamli transformatsiya qilish masalalariga katta e'tibor qaratilmoqda. Tadqiqotlar ekologik, ijtimoiy va boshqaruv (ESG) omillarini hisobga olish banklarning xalqaro investorlarning uzoq muddatli resurslaridan foydalanish imkoniyatini kengaytirishini, katta ma'lumotlar tahlili va sun'iy intellekt texnologiyalari esa kredit skoringi aniqligini va loyihalar monitoringining tezkorligini oshirishini ta'kidlaydi [6; 13].

O'zbekiston Respublikasida investitsion kreditlash masalalari «Investitsiyalar va investitsiya faoliyati to'g'risida»gi Qonun, «Davlat-xususiy sheriklik to'g'risida»gi Qonun hamda bank tizimini isloh qilishga oid dasturiy hujjatlar bilan tartibga solinadi [15–18]. O'zbekiston Respublikasi Markaziy bankining tahliliy materiallari, xususan, moliyaviy barqarorlik sharhlarida kredit portfelining dinamikasi va sifati, korporativ kreditlarning valyuta tarkibi va konsentratsiya risklari baholangan [14].

Shu tariqa, ilmiy adabiyotlar tahlili investitsion loyihalarni moliyalashtirish samaradorligini oshirish institutsional, uslubiy va texnologik jihatlarni qamrab olgan kompleks tadqiqotni talab etishini ko'rsatadi. Xorijiy va mahalliy tadqiqotlar natijalari mazkur maqolada qo'llanilgan tahliliy va metodologik yondashuvning ilmiy asosini tashkil etadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot tijorat banklarida investitsion loyihalarni moliyalashtirishning zamonaviy mexanizmlarini ilmiy-nazariy jihatdan tahlil qilishga qaratilgan. Unda tahlil va sintez, qiyosiy va tarkibiy tahlil, tizimli yondashuv hamda ilmiy adabiyotlar, normativ-huquqiy hujjatlar va O'zbekiston Respublikasi Markaziy bankining 2025–2026-yillarga oid statistik ma'lumotlarini umumlashtirish usullari qo'llanildi. Ushbu metodologik yondashuv bank kreditlashi holatini o'zaro bog'liq holda o'rganish, investitsion moliyalashtirish samaradorligini cheklovchi omillarni aniqlash va uni takomillashtirish bo'yicha taklif etilgan yo'nalishlarning ilmiy asosligini ta'minlashga xizmat qildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Tahlillar O'zbekiston bank tizimi so'nggi yillarda kredit faolligining barqaror o'sishini namoyish etayotganini ko'rsatmoqda. Markaziy bank ma'lumotlariga ko'ra, tijorat banklarining umumiy kredit portfeli 2022-yildagi taxminan 389,9 trln so'mdan 2026-yil boshida 604 trln so'mgacha o'sgan, biroq o'sish sur'atlari 2023-yildagi 21% dan 2024–2025-yillarda 13–13,3% gacha izchil sekinlashgan. 2026-yil 1-avgust holatiga ko'ra, portfel 644,6 trln so'mga yetgan bo'lib, shundan 404,8 trln so'mi yuridik shaxslarga berilgan kreditlarga to'g'ri keladi. Kredit portfelining dinamikasi va sifatini tavsiflovchi asosiy ko'rsatkichlar 1-jadvalda keltirilgan (1-jadval).

1-jadval

O'zbekiston Respublikasi tijorat banklari kredit portfelining asosiy ko'rsatkichlari dinamikasi (O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki ma'lumotlari asosida)

№	Ko'rsatkich	01.02.2025	01.01.2026	01.08.2026
1	Umumiy kredit portfeli, trln so'm	540,0	604,0	644,6
2	Yuridik shaxslarga kreditlar, trln so'm	357,3	≈383,7	404,8
3	Yuridik shaxslarga kreditlar ulushi, %	≈66	≈64	≈63
4	Muammoli kreditlar (NPL), trln so'm	≈24,3	18,1	23,9
5	Muammoli kreditlar (NPL) ulushi, %	4,5	3,0–3,5*	3,71

* Izoh: Markaziy bank va axborot agentliklarining turli nashrlariga ko'ra, 01.01.2026 holatidagi ko'rsatkich 3,0–3,5% oralig'ida baholanadi. «≈» belgisi qo'yilgan qiymatlar muallif tomonidan hisoblangan.

1-jadval ma'lumotlari kredit portfelining o'sishi korporativ segment ulushining asta-sekin pasayishi bilan kechayotganidan dalolat beradi: yuridik shaxslarga berilgan kreditlar ulushi taxminan uchdan ikki qismdan 63% gacha qisqargan, chakana kreditlash esa jadal sur'atlarda o'smoqda. E'tiborli jihati shundaki, kredit portfeli tarkibida sanoatning ulushi bir yil ichida (2025-yil iyun — 2026-yil iyun) 28% dan 22% gacha kamaygan. Muammoli kreditlar darajasi umuman xalqaro miqyosda e'tirof etilgan 5% chegaradan past bo'lib qolmoqda, biroq 2025-yil yakunlaridagi yaxshilanishdan so'ng 2026-yil avgustiga kelib yana 3,71% gacha oshgan. Bunda davlat ulushi mavjud banklarda bu ko'rsatkich (3,98%) boshqa banklarga (3,2%) nisbatan yuqoriroq.

Fikrimizcha, ushbu tendensiyalar investitsion kreditlash samaradorligini yanada oshirish uchun mavjud imkoniyatlar va istiqbolli yo'nalishlarni belgilab beradi. Birinchidan, korporativ portfelning valyuta tarkibini yanada muvozanatlashtirish imkoniyatlari mavjud: Markaziy bankning Moliyaviy barqarorlik sharhiga ko'ra, xorijiy valyutadagi korporativ kreditlar ulushi taxminan 63% ni tashkil etadi. Bu holat tushumi milliy valyutada shakllanadigan qarz oluvchilar uchun valyuta risklarini samarali boshqarish mexanizmlarini yanada takomillashtirish imkoniyatlarini belgilaydi [14].

Ikkinchidan, korporativ kredit portfelining YalMga nisbati (taxminan 24%) real sektorni bank tomonidan moliyalashtirish hajmini yanada kengaytirish uchun sezilarli salohiyat mavjudligini ko'rsatadi. Uchinchidan, banklarning resurs bazasida uzoq muddatli moliyalashtirish manbalarining ulushini oshirish hamda garovga asoslangan yondashuvni zamonaviy moliyalashtirish mexanizmlari bilan uyg'unlashtirish uzoq investitsiya davriga ega loyihalarni moliyalashtirish imkoniyatlarini yanada rivojlantirishga xizmat qiladi.

Bunday sharoitda investitsion loyihalarni moliyalashtirish samaradorligini oshirish qarz oluvchini kreditlashdan loyihani moliyalashtirishga, risklarni bitta bank balansida to'plashdan ularni ishtirokchilar o'rtasida taqsimlashga, davriy nazoratdan esa uzluksiz raqamli monitoringga o'tish bilan bog'liq. Bunday o'tishning asosiy mexanizmi loyihaviy moliyalashtirish hisoblanadi. Unda qarzga xizmat ko'rsatish loyiha pul oqimlari hisobidan ta'minlanadi, kredit qarori esa moliyaviy model, DSCR va LLCR ko'rsatkichlari hamda shartnomalar tizimiga (EPC-shartnomalar, uzoq muddatli sotish va xomashyo yetkazib berish shartnomalari) tayanadi. E. Yeskomb va S. Gatti ta'kidlaganidek, loyihaviy kreditning barqarorligini garovning mavjudligi emas, balki risklarning puxta tuzilmashtirilishi belgilaydi [4; 12].

Ikkinchi muhim mexanizm sindikatlashgan kreditlash va xalqaro moliya institutlari bilan birgalikda moliyalashtirish hisoblanadi. Bir nechta bank resurslarini birlashtirish risklar konsentratsiyasi normativlaridan oshmagan holda yirik loyihalarni moliyalashtirish imkonini beradi. Xalqaro moliya institutlarining ishtiroki esa uzoq muddatli resurslardan foydalanish, loyihalar ekspertizasi hamda ekologik va ijtimoiy boshqaruv standartlarini transfer qilishni ta'minlaydi. Mahalliy banklar uchun bu bir vaqtning o'zida loyihaviy tahlil sohasidagi kompetensiyalarni oshirish vositasi hamdir.

Uchinchi mexanizm davlat-xususiy sheriklik bo'lib, uning O'zbekistondagi huquqiy asosini «Davlat-xususiy sheriklik to'g'risida»gi Qonun tashkil etadi [17]. DXSh mexanizmlari talab, tarif va tartibga solish risklarini davlat va xususiy sherik o'rtasida taqsimlash hisobiga infratuzilma, energetika, sog'liqni saqlash va kommunal xo'jalikka bank moliyalashtirishini jalb qilish imkonini beradi. Banklar uchun DXSh loyihalari uzoq muddatli kelishuvlar va davlat kafolatlari bilan ta'minlangan pul oqimlarining oldindan bashorat qilinishi tufayli jozibadordir.

To'rtinchi yo'nalish «yashil» va barqaror moliyaviy vositalar: «yashil» kreditlar va obligatsiyalar, barqaror rivojlanish ko'rsatkichlariga bog'langan kreditlar (sustainability-linked loans), aralash moliyalashtirish (blended finance) hisoblanadi. Ulardan foydalanish O'zbekistonda faol rivojlanayotgan qayta tiklanuvchi energetika, energiya samaradorligi va suvni tejash loyihalari uchun ayniqsa dolzarb. Bunday vositalar fondlash qiymatini pasaytirish va investorlar doirasini kengaytirish imkonini beradi, biroq banklardan ESG-risklarni baholash tizimlarini va shaffof hisobotni joriy etishni talab qiladi.

Beshinchi, ko'p jihatdan tizim hosil qiluvchi mexanizm investitsion kreditlash jarayonlarini raqamlashtirish hisoblanadi. Skoringda katta ma'lumotlar tahlili va mashinali o'qitish modellaridan foydalanish, moliyaviy modellarni avtomatlashtirilgan tekshirish, qurilishni geofazoviy va masofaviy monitoring qilish, davlat axborot tizimlari bilan integratsiya arizalarni ko'rib chiqish muddatlarini qisqartiradi, operatsion xarajatlarni kamaytiradi va loyiha holati yomonlashuvi belgilarini muddati o'tgan qarzdorlik yuzaga kelgunga qadar erta bosqichda aniqlash imkonini beradi. Ko'rib chiqilgan mexanizmlarning qiyosiy tavsifi 2-jadvalda keltirilgan (2-jadval).

2-jadval

Tijorat banklarida investitsion loyihalarni moliyalashtirishning zamonaviy mexanizmlari qiyosiy tavsifi

№	Mexanizm	Mohiyati	Samaradorlikka ta'siri	O'zbekistonda qo'llash shartlari
1	Loyihaviy moliyalashtirish	Loyiha kompaniyasini (SPV) loyiha pul oqimlari hisobiga shartnomalar tizimi orqali risklarni taqsimlagan holda kreditlash	Garovga bog'liqlikning kamayishi, ekspertiza sifatining oshishi, homiyga regressning cheklanishi	Pul oqimlarini baholash metodikalarini rivojlantirish, kadrlar tayyorlash, SPV huquqiy bazasini takomillashtirish
2	Sindikatlashgan kreditlash	Banklar guruhi tomonidan agent-bank orqali yagona shartnoma asosida kredit berish	Risklarni diversifikatsiya qilish, konsentratsiya normativlariga rioya etish, yirik loyihalarni moliyalashtirish	Kredit hujjatlarini standartlashtirish, banklararo hamkorlikni rivojlantirish
3	XMI bilan birgalikda moliyalashtirish	Loyihalarni xalqaro moliya institutlari bilan hamkorlikda moliyalashtirish, kredit liniyalari	Uzoq muddatli resurslardan foydalanish, standartlar transferi, fondlash qiymatining pasayishi	XMIning ekologik va ijtimoiy standartlariga muvofiqlik, hisobot shaffofligi
4	Davlat-xususiy sheriklik	Risklarni taqsimlagan holda davlat va xususiy investorning uzoq muddatli sherikligi	Pul oqimlarining bashorat qilinishi, talab va tartibga solish risklarining kamayishi	«DXSh to'g'risida»gi Qonun, kafolat mexanizmlari va shartnomalar amaliyotini rivojlantirish
5	«Yashil» va barqaror moliyalashtirish	«Yashil» kreditlar va obligatsiyalar, sustainability-linked loans, blended finance	Kapital qiymatining pasayishi, investorlar bazasining kengayishi, ESG-loyihalarni qo'llab-quvvatlash	«Yashil» loyihalar taksonomiyasi va banklarda ESG-risklarni baholash tizimlarini joriy etish
6	Raqamli skoring va monitoring	Big data, mashinali o'qitish, masofaviy monitoring, davlat tizimlari bilan integratsiya	Qaror qabul qilish muddatlarining qisqarishi, muammoli loyihalarni erta aniqlash, NPLning kamayishi	Banklar IT-infratuzilmasini rivojlantirish, ma'lumotlardan foydalanish, kiberxavfsizlik
7	Kafolat va sug'urta mexanizmlari	Davlat va xususiy kafolatlar, siyosiy va tijorat risklarini sug'urtalash	Kredit riskining va garovga talablarning kamayishi, KBga imkoniyatlarning kengayishi	Kafolat fondlari va sug'urta bozorini rivojlantirish

2-jadval tahlili har bir mexanizm samaradorlikning alohida elementiga ta'sir ko'rsatishini ko'rsatadi: loyihaviy moliyalashtirish — baholash sifati va risklar tuzilmasiga, sindikatlash va DXSh — risklarning taqsimlanishiga, XMI bilan hamkorlik va «yashil» vositalar — resurslar qiymati va muddatiga, raqamli texnologiyalar esa boshqaruv qarorlarining tezligi va sifatiga. Demak, eng yuqori samaraga alohida vositalardan ajratilgan holda foydalanish orqali emas, balki ularni bankning yagona investitsion kreditlash tizimiga integratsiya qilish orqali erishiladi.

Bizning fikrimizcha, bunday tizim o'zaro bog'liq uchta darajani o'z ichiga olishi lozim. Baholash darajasida — NPV, IRR, DSCR va LLCR hisob-kitoblari bilan moliyaviy modelashtirishning yagona standartlari, sezgirlik va ssenariy tahlili. Tuzilmashtirish darajasida — loyihaning ko'lami, tarmog'i va risk profiliga qarab mexanizmlarning optimal kombinatsiyasini (loyihaviy moliyalashtirish, sindikatlash, XMI ishtiroki, kafolatlar) tanlash. Kuzatib borish darajasida — kovenantlar ijrosi, mablag'larning o'zlashtirilishi va loyiha quvvatiga chiqishining raqamli monitoringi. Samaradorlikning integral mezoni sifatida investitsion portfelning riskka moslashtirilgan daromadliligi (RAROC) investitsion loyihalar bo'yicha muammoli kreditlar ulushi bilan birgalikda xizmat qiladi.

Shu bilan birga, zamonaviy mexanizmlarni mahalliy banklar amaliyotiga joriy etish loyihaviy tahlil bo'yicha mutaxassislar salohiyatini rivojlantirish, uzoq muddatli kapital bozori imkoniyatlarini kengaytirish, valyuta riskini xedjlash vositalarini takomillashtirish hamda qarz oluvchilar to'g'risidagi axborot bazasini rivojlantirishni taqozo etadi. Shu nuqtayi nazardan, ularni O'zbekiston sharoitida qo'llash institutsional muhitni rivojlantirish, jumladan, normativ bazani takomillashtirish, korporativ obligatsiyalar bozorini rivojlantirish va davlat kafolatlari amaliyotini kengaytirish bilan uyg'un holda amalga oshirilishi maqsadga muvofiq.

Shunday qilib, tadqiqot natijalari tijorat banklarida investitsion loyihalarni moliyalashtirish samaradorligini oshirish kreditlash hajmini ko'paytirish bilan bir qatorda, loyihalarni baholash, tuzilmashtirish va kuzatib borish yondashuvlarini sifat jihatidan takomillashtirish bilan chambarchas bog'liqligini ko'rsatadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

O'tkazilgan tadqiqot natijalari O'zbekiston Respublikasi bank tizimi investitsion loyihalarni moliyalashtirish bo'yicha katta salohiyatga ega ekanini ko'rsatdi. Bunga kredit portfelining barqaror o'sishi va muammoli qarzdorlikning maqbul darajasi dalolat beradi. Shu bilan birga, korporativ va sanoat kreditlashi ulushining o'zgarishi, korporativ kreditlarning dollarlashuv darajasi hamda uzoq muddatli resurslardan foydalanish imkoniyatlari banklarning iqtisodiyotni modernizatsiya qilishni moliyalashtirish salohiyatini yanada rivojlantirish masalasini dolzarb etmoqda. Bunday sharoitda an'anaviy garovli kreditlash modelini zamonaviy moliyalashtirish mexanizmlari bilan uyg'unlashtirish investitsion loyihalarni moliyalashtirish samaradorligini oshirishga xizmat qilishi mumkin.

Loyihaviy moliyalashtirish, sindikatlashgan va xalqaro moliya institutlari bilan birgalikda kreditlash, davlat-xususiy sheriklik, «yashil» vositalar, kafolat mexanizmlari hamda loyihalarni baholash va monitoring qilishning raqamli texnologiyalarini bankning yagona investitsion kreditlash tizimiga integratsiya qilish eng yuqori natijadorlikni ta'minlashi aniqlandi.

Tadqiqot xulosalari asosida tijorat banklari uchun quyidagi amaliy takliflar ishlab chiqildi:

banklarning kredit siyosatiga loyihani moliyaviy model hamda DSCR, LLCR, NPV va IRR ko'rsatkichlari asosida baholashni nazarda tutuvchi loyihaviy moliyalashtirish standartlarini joriy etish, shuningdek, loyihaviy moliyalashtirish bo'yicha ixtisoslashgan bo'linmalarni tashkil etish;

namunaviy kredit hujjatlarini ishlab chiqish va yirik loyihalarni moliyalashtirishda banklararo hamkorlikni rivojlantirish orqali sindikatlashgan kreditlash amaliyotini kengaytirish;

milliy valyutadagi uzoq muddatli resurslarni jalb qilish va qarz oluvchilarning valyuta risklarini kamaytirish maqsadida investitsion loyihalarni xalqaro moliya institutlari bilan birgalikda moliyalashtirishni faollashtirish;

ekologik, ijtimoiy va boshqaruv (ESG) risklarini baholash tizimlarini joriy etish hamda qayta tiklanuvchi energetika va energiya samaradorligi sohasidagi loyihalarni moliyalashtirish uchun «yashil» kreditlar va obligatsiyalar turlarini kengaytirish;

katta ma'lumotlar tahlili, mashinali o'qitish va davlat axborot tizimlari bilan integratsiyadan foydalangan holda investitsion loyihalarni skoring va monitoring qilishning raqamli platformalarini joriy etish;

riskka moslashtirilgan daromadlilik ko'rsatkichi (RAROC) va investitsion loyihalar bo'yicha muammoli kreditlar ulushidan investitsion portfel samaradorligini va xodimlarni rag'batlantirish tizimini baholashning asosiy mezonlari sifatida foydalanish.

Ushbu chora-tadbirlarni amalga oshirish investitsion loyihalarni tanlash va kuzatib borish sifatini oshirish, risklarning yanada muvozanatli taqsimlanishini ta'minlash, korxonalar uchun moliyalashtirish qiymatini va banklarning muammoli qarzdorligi darajasini pasaytirish hamda umuman tijorat banklari investitsion faoliyatining samaradorligini oshirish imkonini beradi.

Umuman olganda, mazkur tadqiqot investitsion loyihalarni moliyalashtirishning zamonaviy mexanizmlarini umumlashtirish va ularni qo'llash shartlarini baholash orqali O'zbekiston Respublikasi tijorat banklarining investitsiya siyosatini takomillashtirish uchun ilmiy asos bo'lib xizmat qilishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Brealey, R. A., Myers, S. C., & Allen, F. (2020). Principles of corporate finance (13th ed.). New York, NY: McGraw-Hill Education.
2. Damodaran, A. (2012). Investment valuation: Tools and techniques for determining the value of any asset (3rd ed.). Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.
3. Esty, B. C. (2004). Modern project finance: A casebook. Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.
4. Gatti, S. (2018). Project finance in theory and practice: Designing, structuring, and financing private and public projects (3rd ed.). London, UK: Academic Press.
5. Finnerty, J. D. (2013). Project financing: Asset-based financial engineering (3rd ed.). Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.
6. Friede, G., Busch, T., & Bassen, A. (2015). ESG and financial performance: Aggregated evidence from more than 2000 empirical studies. *Journal of Sustainable Finance & Investment*, 5(4), 210–233.
7. Modigliani, F., & Miller, M. H. (1958). The cost of capital, corporation finance and the theory of investment. *American Economic Review*, 48(3), 261–297.
8. Myers, S. C., & Majluf, N. S. (1984). Corporate financing and investment decisions when firms have information that investors do not have. *Journal of Financial Economics*, 13(2), 187–221.
9. Mishkin, F. S., & Eakins, S. G. (2018). Financial markets and institutions (9th ed.). New York, NY: Pearson.
10. Stiglitz, J. E., & Weiss, A. (1981). Credit rationing in markets with imperfect information. *American Economic Review*, 71(3), 393–410.
11. Basel Committee on Banking Supervision. (2017). Basel III: Finalising post-crisis reforms. Basel: Bank for International Settlements.
12. Yescombe, E. R. (2014). Principles of project finance (2nd ed.). Waltham, MA: Academic Press.
13. Berg, T., Burg, V., Gombović, A., & Puri, M. (2020). On the rise of FinTechs: Credit scoring using digital footprints.

- Review of Financial Studies, 33(7), 2845–2897.
14. O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki. (2025). 2025-yil I yarim yillik uchun Moliyaviy barqarorlik sharhi. Toshkent. — URL: <https://cbu.uz>
 15. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi PF-60-son «2022–2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida»gi Farmoni. <https://lex.uz/ru/docs/-5841063>
 16. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 12-maydagi PF-5992-son «2020–2025-yillarga mo'ljallangan O'zbekiston Respublikasi bank tizimini isloh qilish strategiyasi to'g'risida»gi Farmoni. <https://lex.uz/docs/-4811025>
 17. O'zbekiston Respublikasining 2019-yil 10-maydagi C-son «Davlat-xususiy sheriklik to'g'risida»gi Qonuni. <https://lex.uz/ru/docs/-4664142?ONDATE=22.02.2024%2000>
 18. O'zbekiston Respublikasining 2019-yil 25-dekabrdagi O'RQ-598-son «Investitsiyalar va investitsiya faoliyati to'g'risida»gi Qonuni. <https://lex.uz/ru/docs/-4664142?ONDATE=22.02.2024%2000>

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Abdurahmon Qurbonov

2026. № 7

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100